

gens oprindelige Forslag har søgt at løse den foreliggende Opgave, hvilke Ændringer Folketinget har ønsket at foretage i Regeringens Forslag, og hvilke Forandringer det vil medføre i den bestaaende Lovgivning i alt Fald i de allervæsentligste Henseender — der er jo en Mængde Detailler, som jeg selvfølgelig ikke skal opholde mig ved — støder jeg først paa et af de allervigtigste Punkter, nemlig Spørgsmaalet om Lovens Omfang. Den nugældende Lovs Omfang er overordentlig begrænset. Det Antal Virksomheder, som ere undergivne Fabriktilsynet for nærværende Tid her i Landet, ere kun saadanne Fabrikker og „fabrikmæssig drevne Værksteder“, i hvilke mindreaarige Arbejdere, d. v. s. Arbejdere mellem 10 til 18 Aar, beskæftiges. Men selv disse Virksomheder have ikke nogen Sikkerhed for altid at komme ind under Fabriktilsyn; thi disse Udtryk: „Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder“ give ingen nærmere Forklaring eller Tilføjelse, og man har heller ikke i noget Land kunnet give nogen virkelig Definition deraf. Der er aabnet adskillige Adgang til at undlade den Anmeldelse, som de paagældende skulde indsende. Hvis man derefter undersøger, hvad der i det foreliggende Lovforslag er indeholdt i Henseende til Lovens Omfang, foreslaas det, at de Arbejdssteder i Haandværk og Industri, hvor et større Antal Arbejdere ere beskæftigede, kunne inddrages under Tilsynet, og i § 2 staar der, at enhver Arbejdsgiver i Haandværk og Industri, hvis Virksomhed ikke allerede er Fabriktilsyn undergivet, og som i samme Bedrift beskæftiger 6 Arbejdere eller flere, eller benytter mekanisk Kraft, skal gøre Anmeldelse derom til Fabriktilsynet, for at det bagefter kan afgøres, om den paagældende Virksomhed skal inddrages under dette. Der er saaledes Adgang til at kunne inddrage Virksomheder endogsaa med færre end 6 Arbejdere; men der er ogsaa Adgang til at lade saadanne, som have 6 eller flere, være udenfor, naar man har undersøgt Forholdene og er kommen til det Resultat, at der ingen Anledning er til at inddrage dem. Hvis vi sætte, at de Virksomheder, der have 6 eller flere Arbejdere, alle blive inddragne, vil Talen blive om 121,000 Personer foruden ca. 4,000 Børn under 14 Aar, der for Tiden arbejde, og som ville blive Genstand for Fabrikinspektion. Der vil være omtrent 77,000 voksne mandlige Arbejdere, 16,000 unge mellem 14 og 18 Aar og 18,000 kvindelige Arbejdere over 14 Aar. Hvis

Folketingets Forslag om Børnearbejde skulde blive vedtaget, kommer dertil ca. 2,500 Børn af de nu arbejdende 4,000. Fabriktilsynet vil i saa Fald komme til at omfatte 72,000 Virksomheder, medens den nugældende Lov, for saa vidt angaar Tilsynet med Børn og unge Mennesker, angaar 1,400 Virksomheder med 7,000 unge Mennesker og 3,500 Børn. Det er altsaa en meget betydelig Udvidelse af Tilsynet eller korrektere af Adgangen til Tilsynet, der vil ske ved denne Lov. — Det var det ene Hovedpunkt.

Det næste er Spørgsmaalet om den Alder, i hvilken det skal tillades Personer at arbejde i disse Virksomheder inden for Haandværk og Industri. Børn ere nu berettigede til at indtræde i dette Arbejde fra det fyldte 10de Aar. Det var allerede i 1872 foreslaaet for Rigsdagen, at man skulde sætte 12 Aar; men det blev sat ned til 10, idet man ikke ønskede at gaa videre. For Tiden er Danmark — naar jeg undtager et enkelt meget sydligt Land, hvis Aldersgrænse ikke kan analogiseres med Danmarks — det eneste Land, hvor man tillader 10-Aars Børn at arbejde i Fabrikker. Der er neppe noget Spørgsmaal om, at der hygieinisk set intet er til Hindring for, at veludviklede Børn i det fyldte 12te Aar kunne udføre saadant Arbejde uden at tage Skade paa Sundheden. Naar Regeringen imidlertid har foreslaaet det fyldte 14de Aar som Minimum for Alderen for Fabrikarbejde, er det under Hensyn til Skolegangen og vor Skolelovgivning, som man ikke mindst efter de store Ofre, Lovgivningen har bragt for Folkeskolen i de senere Aar — som alene for Statstilskuddets Vedkommende overstige 2½ Mill. Kr. aarlig — har ment at skyldte det Hensyn ikke at forstyrre Skolegangen ved at tillade det kombinerede Skole- og Fabrikarbejde. Regeringen har foreslaaet, at intet skolepligtigt Barn maatte gaa paa Fabrik, og følgelig vil som Regel 14 Aar være Grænsen; men der er saadanne Undtagelser i Skoleloven, at Børn i en Alder af 13 eller 13½ Aar ville have kunnet absolvere deres Skolepligt, saa der har i denne Henseende ikke været Anledning til ikke at tillade saadanne Børn, som endnu ikke ere fyldte 14 Aar, at arbejde, naar de havde absolvert Skolen. Det er Grunden til, at Regeringen har foreslaaet denne Grænse, og vi komme for øvrigt ogsaa derved i Overensstemmelse med Berliner-konferencens Vedtagelser, som ganske vist have sat Grænsen ved 12 Aar, men samtidig dog tilføjer, at Skolepligten skal være